

Bilag vedr. "Sammen gør vi det lettere at få service på landet":

- 2.5.1: Nytårskur d. 24/1 2013, Kær
- 2.5.2: Nytårstale d. 24/1 2013, Kær
- 2.5.3: Møde vedr. etablering af et spisekammerlaug /fødevarefællesskab d.26/1 2015
- 2.5.4: Udflugt for FT's klima, bolig og landdistriktsudvalg d. 17/11 2014
- 2.5.5: Besøg af Masterstuderende i landdistriktsudvikling d. 14/11 2014
- 2.5.6: Midtvejsevaluering d. 31/1 2015 (2. del)
- 2.5.7: Midtvejsevaluering d. 30. – 31/1 2015 (1.del)
- 2.5.8: Skrot dit oliefyr
 - 2.5.8.1 Svenstrup Forsamlingshus d. 20/11 2014
 - 2.5.8.2 Avnbøl-Ullerup d. 12/3 2015
 - 2.5.8.3 Skovby Kro d. 19/3 2015

Invitation til Nytårskur den 24. januar 2013

kl. 16.30 – 18.00

i Skyttehuset på Kær halvø

Året 2012 er netop udløbet, og et nyt år fyldt med aktiviteter venter forude.

Landsbylauget arrangerer i samarbejde med projekt "Bæredygtige landsbyer" og ZERObolig en nytårskur, hvor vi både ser bagud og fremad.

Program:

- Nytårstale v. Stephan Kleinschmidt, formand for Kultur og Erhverv
- Synlige midtvejsresultater for projekt "Bæredygtige Landsbyer" på Kær Halvø
- Tag evt. din energirapport i hånden og hent råd og vejledning til, hvordan du gennemfører dine planlagte energiforbedringer. Tilstede vil være diverse fagfolk
- Kom og fortæl om dine forbedringer, og giv de gode råd videre til andre

Kl. 18.00 – 18.30: Hjemmelavet hvidkålssuppe på lokale råvarer

(Herefter fortsætter deltagerne fra "Kør Grønt"-kurset med deres evaluering)

Tilmelding nødvendig til spisning, giv venligst besked inden den 21. januar til Svend Voss, Jørgen Wilkenskjeldt eller Connie Skovbjerg: cskb@sonderborg.dk / 28 89 80 21.

Læs nærmere på www.kaerhalvo.dk om hvilke fagfolk, du kan møde ved kuren.

Nytårskur i Skyttehuset på Kær halvø

torsdag, den 24. januar 2013, kl. 16.30

Nytårstale ved Stephan Kleinschmidt

<p>Kær Halvø har modet og viljen til at blive en bæredygtig landsby</p>	<p>Tak for invitationen til denne nytårskur. Det er flot, at Kær Halvø har modet og viljen til at arbejde med bæredygtighed på landsbyplan. Idéen er, at I i fællesskab skal finde frem til de bedste måder at mindske CO₂-udslippet på – det er både godt for miljøet og pengepungen. Dynt-Skelde-Gammelgab er den anden landsby, der har meldt sig til projektet, som Landdistriktsudvalget har igangsat på baggrund af gode idéer og ønsker fra borgerne i landdistrikterne.</p>
<p>Fjernvarmen kommer til Kær Halvø</p>	<p>Med hjælp fra et hold studerende på Mads Clausens Institut og et langt sejt træk af jer, fik I overbevidst Sønderborg Fjernvarme om det fornuftige i at udbygge forsyningen til Kær Halvø. Det er dejligt at være vidne til, at indsatsen har nyttet, og at inddragelse af de unge har haft en positiv effekt.</p>
<p>Offentlig transport contra fleksibel samkørsel</p>	<p>Jeg har hørt fra Poul Valdemar og Connie, at det er svært at få det offentlige transportsystem til at fungere mere optimalt i landdistrikterne. Heldigvis kom der mange forslag fra trafikmødet her i oktober, som der arbejdes videre med i en nedsat gruppe. Her nævnes både forbedringer på cykelstien – ikke nødvendigvis ”medvind” – og bedre skiltning. Derudover har jeg hørt, at man på baggrund af borgernes idéer, har bedt et par virksomheder i Sønderborg om at etablere et nyt system, der kan hjælpe borgerne til fleksibel samkørsel.</p>
<p>Dialog med borgerne</p>	<p>Politikerne har et ønske om dialog med borgerne, for at styrke nærdemokratiet. Hvis hele Sønderborg-området skal være CO₂-neutral i 2029, skal der forud træffes mange beslutninger – bl.a. omkring vindmølleplaceringer. Det er politikernes ansvar at nå til måls og samtidig skabe arbejdspladser. Det er ikke altid populære beslutninger, der skal træffes. I den nye temaplan for vindmøller er der ingen planer om placeringer på Kær Halvø, på grund af</p>

	fredninger, lufthavn m.m. I er derfor ikke i samme grad berørt af vindmølle Diskussionerne, som i andre lokalsamfund.
Besøg af landdistriktsministeren	Sønderborg har haft besøg af landdistriktsministeren . Jeg hørte, det var et godt besøg, hvor ministeren var imponeret over dét, han så og hørte. Efterfølgende kan vi glæde os over, at det er blevet tilladt at etablere fælles solcelleanlæg på landsbyplan.
"Kør Grønt"-kursus på Kær	Jeg hører, at nogle kører bedre end andre, her på Kær? De 13 personer, der har deltaget i et "Kør Grønt-kursus" gennem Sønderborg Køreskole, har i gennemsnit sparet 35 % på brændstofforbruget fra første til anden gennemkørsel af en bestemt rute. Det siger noget om, hvad den enkelte er i stand til at ændre i dagligdagen, blot med små midler og handlinger.
Ny nordisk mad	Snart arrangeres der kursus i Ny Nordisk Mad i Skyttehuset. Er der ledige pladser? Måske kan denne aften inspirere til, at man går sammen om fælles køkkenhaver, en kartoffelkule eller danner et "spisekammer-laug"? Ny Nordisk Hverdagsmad handler om, hvordan vi kan lave skøn hverdagsmad af sæsonens råvarer, selv om vi har travlt. Det er mad, der smager af øjeblikke og det sted, vi er.
Investeringsbarometer	Jeg vil gerne følge tæt, hvor mange midler, der investeres på Kær halvø i energirenoveringer og energitiltag, samt hvor meget værdi der skabes. Jeg hører, at I vil lave et synligt investeringsbarometer, der måler disse investeringer? Det samlede mål i projektet var 5 mio. kroner, investeret i Dynt-Skelde-Gammelgab og på Kær Halvø – det virker ikke som et urealistisk mål, når man kigger rund i landskabet og ser solceller på taget og nye vinduer/døre. De mange borgere, der har fået lavet energirapporter er måske endnu ikke begyndt på renoveringerne - benyt endelig chancen for at spørge fagfolkene i aften, så I kommer godt i mål. Jeg er sikker på, der venter os et par spændende timer. Velkommen.

Connie Skovbjerg

Emne: VS: Idé-møde til etablering af et Fødevarerfællesskab / Spisekammerlaug i Dynt-Skelde-Gammelgab?

Kære deltagere ved de to afholdte madkurser i Dynt-Skelde-Gammelgab

Allerførst vil vi gerne ønske jer et godt nytår!

På de to madkurser og ved udflugten til Svendborg i maj 2014, hvor nogle af jer deltog, var der interesse for etablering af en form for fællesindkøbsforening, hvor lokale kunne sælge varer til et større publikum. I de større byer har man erfaringer fra Fødevarerfællesskaber, så måske kunne vi lave forsøg med en landsby-udgave? Et fødevarerfællesskab i Dynt-Skelde-Gammelgab?

Vi vil gerne være værter og invitere til et møde om et kommende fødevarerfællesskab/spisekammerlaug i Dynt-Skelde-Gammelgab:

Mandag, den 26/1 kl. 19.30 i Skelde (jeg melder tilbage med lokaliteterne snarest).

Formålet med mødet er at få et indtryk af, hvilke ønsker og tanker beboerne i de tre landsbyer har, samt diskutere de praktiske ting der skal være på plads inden fødevarerfællesskabet kan skydes i gang. Og naturligvis – er der overhovedet lyst og interesse for en sådan?

Dagsorden:

1. Præsentation af deltagere
2. Hvad er et fødevarerfællesskab?
3. Hvilke ønsker og tanker har deltagerne fra Dynt-Skelde-Gammelgab
4. Praktisk. Hvordan kommer vi videre?
 - a. Organisation
 - b. Lokaler
 - c. Økonomi
 - d. Logistik
 - e. PR
 - f. Tid
5. Eventuelt

Fra Sekretariat for landdistrikter deltager Astrid Plaugborg Kaad, der har været aktiv medlem af et fødevarerfællesskab i København samt undertegnede. Som et led i projekt: "Bæredygtige Landsbyer" (støttet af Grøn Vækst midler og Ildsjælepuljen) har vi en lille pose penge med til indkøb af vægt, kasser og remedier til lokaliteterne – altså til dækning af etableringsomkostninger.

Er der andre, der gerne vil deltage i et sådant møde, er i velkomne til at sende invitationen videre.

Af hensyn til forplejningen, bedes I tilmelde jer på cskb@sonderborg.dk inden den 22/1 2015.

Med venlig hilsen

Sønderborg Kommune
Sekretariat for Landdistrikter

Astrid P. Kaad

og

Connie Skovbjerg
Landdistriktskoordinator
Alsion 2, 6400 Sønderborg
M **2889 8021**
cskb@sonderborg.dk - www.sonderborgkommune.dk

PROGRAM FOR UDVALGSTUR TIL SØNDERBORGS PROJECTZERO ENERGIAMBITIONER OG LOKAL VIRKEKRAFT

07.45 Check-in i Kastrup Lufthavn

08.30 Afrejse til Sønderborg

09.15 Ankomst i Sønderborg Lufthavn og bustur til Alsion

ProjectZeros adm. dir. Peter Rathje præsenterer Sønderborgs ProjectZero og dagens program. ProjectZero arbejder målrettet og ambitiøst med bl.a. energirenovering af bygninger og boliger, hvilket er en vigtig byggesten i udviklingen af kommunen som en attraktiv bosætnings- og erhvervskommune.

09.35 Alsion – et knudepunkt for kultur, forskning og uddannelse

Alsion er et samlingspunkt for Sønderborgs kultur, forskning og uddannelsesmiljøer og huser både Syddansk Universitet, Forskerparken og Alsions internationale anerkendte koncerthus. På Alsion byder Sønderborgs borgmester Erik Lauritzen (S) velkommen og fortæller bl.a. om Byens Havn-projektet.

Byens Havn – mod et dynamisk og bæredygtigt ikon

Den canadisk-amerikanske arkitekt Frank Gehry, hvis hovedværk er Guggenheim-museet i Bilbao, har lavet en masterplan, der skal omdanne havnefronten i Sønderborg til et unikt, bæredygtigt område. Havneprojektet gennemføres som et offentlig-privat projekt og skal opføres i bedste energiklasse.

10.05 ZEROboligudlejere – energirenovering af private udlejningsbyggerier

Energirenovering af udlejningsejendomme er et vigtigt fokus for ProjectZero, som kører pilotprojektet ZEROboligudlejer, der er finansieret af Grundejernes Investeringsfond. Boligudlejer Claus Heise Østergaard fortæller om udfordringerne ved energirenovering. Formand for Sønderborg udlejerforening Bernt Knudsen fortæller om udlejersituationen i Sønderborg. Formand i Lejernes LO i Sønderborg Holger Soltau præsenterer lejernes perspektiv. Projektchef i Bygherreforeningen Graves K. Simonsen giver input til politiske tiltag.

10.55 EUC Syd – med bæredygtighed som omdrejningspunkt

Bæredygtighedstanken gennemsyrrer EUC Syd både i undervisning, i drift og i udvikling. Vicedirektør Hans Lehman fortæller om EUC Syds nationale og internationale aktiviteter, deres engagement i bæredygtighed på både ungdoms- og voksenuddannelserne og deres rolle i ProjectZero. Kjeld Søberg fortæller om skaleringspotentialerne i Danmark.

11.35 På busturen til Danfoss passerer og orienteres om følgende:

Sønderborg Andelsboligforening – grønne andelsboliger

Sønderborg Andelsboligforening prioriterer bæredygtighed højt og bygger boliger af materialer, der kan genbruges, og som ikke skader miljøet ved genanvendelse.

Solparken – grøn energi og varme til Vollerup

I Solparken producerer 6.000 m² solfangere CO₂-neutral varme og strøm til Vollerup-området.

House of Science – sikring af den grønne tråd

House of Science er et naturvidenskabeligt netværk bestående af ProjectZero, Sønderborg Kommune, Universe, SonFor og de fire uddannelsescentre EUC-Syd, Business College-Syd, Alssund Gymnasiet og Sønderborg Statskole. Ambitionen er at skabe 15.000 unge klimaambassadører.

Linak – en virksomhed med grønne ambitioner

Linak tænker bæredygtighed naturligt ind i virksomhedsdriften – en tankegang, der er forankret fra ledelse til den enkelte medarbejder. Linak har således siden 2009 reduceret el- og gasforbruget markant.

12.10 Danfoss – når bæredygtighed skaber global vækst

Danfoss har en ambition om at indfri Europas grønne potentiale ved at sikre bæredygtige løsninger til byernes grønne omstilling. Divisionsdirektørerne Kim Christensen og Lars Tveen fortæller om, hvad et stærkt hjemmemarked for energirenoveringer og grøn fjernvarme betyder for virksomhedens internationale vækstpotentiale.

12.25 Frokost hos Danfoss

Afgang kl. 13.00

13.00 Nordals-initiativgruppen – ambition om øget grøn vækst

Kjeld Kückelhahn fra Nordals-initiativgruppen fortæller om de grønne ambitioner på Nordals.

13.10 Danbo – energirenovering af almene boliger

I Nordborg arbejdes der både målrettet med at energirenovere dele af det almene boligbyggeri og med at nedrive almene boligkarreer og bygge nyt på de samme fundament. Danbos forretningsordfører Niels Peder Pedersen og formand Jens Wolff fremviser deres renoveringstiltag.

13.45 Landsbyen Holm – et livligt landdistrikt

Byrådsmedlem og formand for Landdistriktsudvalget Anders Brandt fortæller om organiseringen på landdistriktsområdet, der skal sikre levende og eftertragtede boligmiljøer med lokal forankring i landdistrikterne.

14.00 Jollmands Gaard – når renovering sikrer turismeudvikling

Tidligere var Jollmands Gaard ved at falde sammen, men efter en renovering står gården nu som formidlings- og aktivitetscenter, der spiller en vigtig rolle i turismeudviklingen på Als. Laugsformand Kim Grønne Madsen fortæller om renoveringen og om, hvordan landsbylauget skaber fornyelse og fremdrift i landsbyen.

- 14.20 Dyvig Badehotel**
Ved Dyvig Badehotel fortæller direktør Bent Larsen, hvordan en målrettet turismeindsats går hånd i hånd med konceptudviklingen af Dyvig Havn.
- 14.25 På busturen til Diamanten passerer og orienteres om følgende**
Landsbyernes udfordringer
Poul Valdemar Nielsen fra Sønderborg Kommune fortæller om, hvordan kommunen imødekommer landsbyernes energimæssige udfordringer med energiprojektet "Bæredygtige Landsbyer".
- Østerholm Landsbylaug*
Østerholm Landsbylaug har et ønske om at blive CO2-neutral og har gennemført en række spændende projekter for at indfri den ambition. Peter Rathje fra ProjectZero orienterer om projekterne.
- Skærtoft Mølle*
Marie-Louise Risgaard fra Skærtoft Mølle fortæller, hvordan hun og familien arbejder med bæredygtige fødevarer og nye madkoncepter.
- 14.55 Diamanten i Fynshav – fra nedslidt sportshal til prisvindende kultur- og idrætscenter**
Diamanten i Fynshav er forvandlet fra at være en gammel sportshal til et avanceret arkitektonisk monument med bæredygtig energiforsyning, som netop har modtaget Renoverprisen 2014, der uddeles af Grundejernes Investeringsfond og Realdania. Formand Jørn Rørbæk og bestyrelsen fortæller om renoveringen og de udfordringer, der måtte overkommes undervejs. Rådgivende ingeniør Torben Esbensen fortæller om arbejdet med at skabe en fremtidssikret energiklasse.
- 15.15 En bid af Sønderjylland**
Ganske som den danske andelsbevægelse for 100 år siden, hvor landmænd gik forrest om mejerier og slagterier, går ildsjæle i landsbyerne nu forrest for at skabe en sund og bæredygtig fremtid. Marie-Louise Risgaard fra Skærtoft Mølle præsenterer det nye sønderjyske køkken og de lokalt producerede sønderjyske tapas.
- 15.30 Refleksioner fra udvalgsformand Mette Reissmann**
Udvalgsformand Mette Reissmann reflekterer oven på dagens oplevelser over for dagens deltagere og pressen.
- 15.45 Afrejse fra Diamanten til lufthavnen**
Bussen fortsætter til Alsion med de gæster, der ikke skal mod København.
- 16.30 Flyafgang mod København**
Check-in ca. 15 min. før flyafgang
- 17.15 Ankomst til Kastrup Lufthavn**

Hej Hanne

Selv tak for sidst. Det var en meget berigende oplevelse at være på Landsbyhøjskole.

Jeg vil gerne stille landsbybussen til rådighed fra morgenstunden, hvis det har interesse? Så er der plads til 8 personer foruden chaufføren.

Jeg synes, dit program ser rigtig fornuftig ud. Mit forslag er følgende:

Kl. 13.00 kører Landsbybussen til Kær Halvø hos Rønhave-slagteren på Rønhavegård, hvor der både er slagteri, butik og overnatning. Stederne ejes og drives af unge mennesker.

Vi har to fokusområder: energi og erhvervsudvikling som "driver" for landdistriktsudviklingen.

Her præsenterer vi projektet: "Bæredygtige landsbyer", hvor beboere i to landsbyer er gået sammen om alt fra at spare på energien til at spise grøntsager og kød fra egne jorde. Forhistorien, resultaterne og hvordan vi vil bringe erfaringerne i spil fremadrettet bliver fortalt.

Derudover vil vi have fokus på erhvervsudvikling og fortælle om, hvorledes byrådet har bevilliget midler til ansættelse af en forandringsagent – du har set kopi af indstillingen til byrådet.

Peter Rathje fra ProjectZero deltager i orienteringen.

Kl. 14.30 Kaffe

Kl. 15.00 afgang mod Alsion – er det godt vejr, kan vi køre en lille tur og fortælle om lokale specialiteter?

På Alsion drøfter vi tiltag, politikker, indsatsområder og andet – herunder hvordan et samarbejde mellem Kina og Sønderborg kan være en gevinst for hele området. Her deltager landdistriktsudvalgets formand, Anders Brandt.

Poul Valdemar Nielsen er desværre udrejst i denne uge indtil næste onsdag – derfor kan jeg ikke få 100% klarhed over hans kalender. Peter Rathje vender tilbage mandag med et endegyldigt svar.

Håber det er tidsnok?

Med venlig hilsen

Sønderborg Kommune
Sekretariat for Landdistrikter

Connie Skovbjerg
Landdistriktskoordinator
M **2889 8021**
cskb@sonderborg.dk - www.sonderborgkommune.dk

PROGRAM

Årets Ildsjæl & Årets Iværksætter
i Region Syddanmark

Svenstrup Forsamlingshus
Lørdag 31. januar 2015

MINISTERIET FOR
**BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER**

 Miljøministeriet
Grønne Ildsjæle

Sønderborg

Program

Konferencier Leif Maibom byder velkommen

Fællessang, Udkants-Danmark!

Officiel velkomst v. formand for Landdistriktsudvalget
i Sønderborg Kommune, Anders K. Brandt

Svenstrup Friskole synger en sang fra teaterstykket
"Turen Går Til Asgård"

Jagten på årets iværksætter og ildsjæl:
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter fortæller
om initiativet. Aase Nyegaard, viceborgmester i Sønderborg
Kommune, præsenterer de nominerede og årets vindere

Sønderjysk Kaffe bord - smag på sønderjyske specialiteter,
præsenteret af museumsinspektør og kulturhistoriker,
Inge Adriansen

Korsang v. Svenstrup Kirkekor. Under ledelse af korleder
Maja Jørgensen

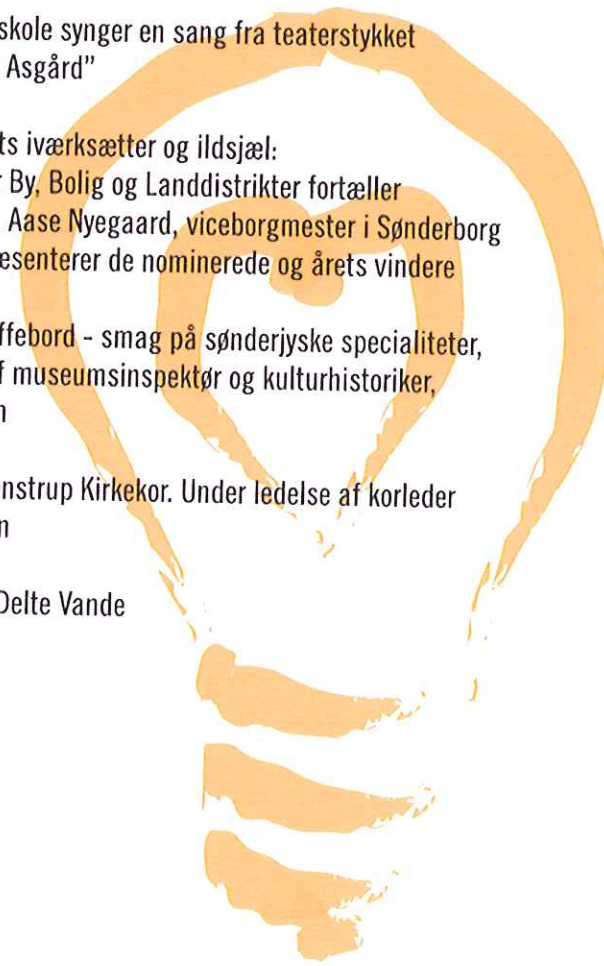
Musik: Duo'en Delte Vande

Tak for i dag

samvær &
handling...

Landdistrikterne
i Sønderborg

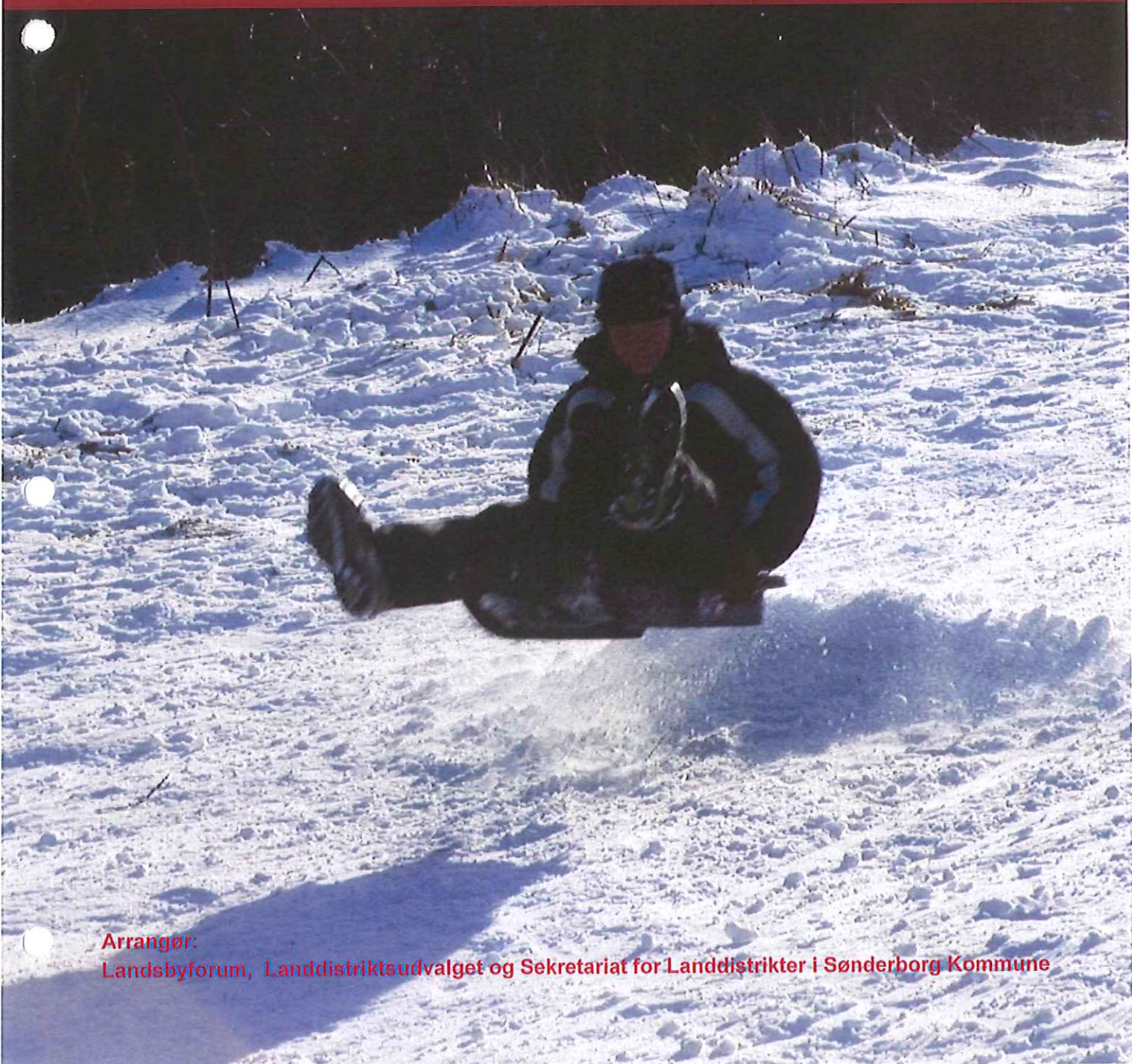

Landsbyhøjskole:

Slip energien løs og vær på forkant

- aktuelle emner og midtvejsevaluering på projekt: "Bæredygtige Landsbyer"

Nordborg d. 30. – 31. januar 2015

Arranger:

Landsbyforum, Landdistriktsudvalget og Sekretariat for Landdistrikter i Sønderborg Kommune

Slip energien løs og vær på forkant!

Mojn og velkommen til alle!

Baggrund

Landsbylaugene i Sønderborg Kommune er ihærdige og engagerede. De har været i arbejdstøjet i kortere eller længere tid. At arbejde med lokaludvikling i et landsbylaug eller fællesforeninger er spændende, værdsat og attraktivt – men ikke altid lige nemt.

Opgaven kræver overblik, indsigt og evne til at tage hensyn til de mange forskellige interesser.

Uddybning

Medlemmerne af landsbylaugene inviteres til en workshop den 30. og 31. januar 2015. Her får de mulighed for at få skabt klarhed i forhold til, hvorledes de lokalt og i fællesskab kan gøre en forskel i forhold til det kommunale landkort, politisk indflydelse, markedsføring, idé-generering, projektstyring, identitetsskabende aktiviteter, rekruttering af resourcepersoner m.m.

Der er sat fokus på aktuelle emner på baggrund af behov og ønsker fra lokalsamfundene, som er konverteret til indsatsområder i Landdistriktsudvalget, Landsbyforum og milepæle i projekt "Bæredygtige Landsbyer". Målet er at sætte erfaringsudveksling, saglige inputs, midtvejsevalueringer på energiprojektet og sparring i højsædet.

Arrangementet foregår på Havnbjerg Gl. Skole med overnatning på Nordals Idrætscenter. Som kulmination på weekendens arrangement uddeler By-, Bolig og Landdistriktsministeriets to regionale landdistriktspriser; én for bedste lldsjiæl og én for bedste lværksætter i 2014, lørdag eftermiddag i Svenstrup Forsamlingshus.

Målgruppe

Workshoppen henvender sig til alle 31 landsbylaug i kommunen – 3 til 4 personer fra hver laug.

Slip energien løs og vær på forkant!

Program

Fredag den 30. januar 2015

Kl. 16.00 – 17.15: **Velkomst og præsentation**

Landdistriktskoordinator Connie M. Skovbjerg byder velkommen. Herefter indlæg ved Tyge Mortensen og Steen Møller.

Indlæg ved Tyge Mortensen: Skabelse af et fællesfundament, der kan bære – så går vi i gang

Tyge Mortensen, tidl. forstander på Ryslinge Innovationshøjskole og Landsbyhøjskole, selvstændig foredragsholder, facilitator, innovationsekspert og forretningsudvikler

Indlæg ved Steen Møller: Fra FRiland til affaldsFRI landsby

Steen Møller, økologisk ildsjæl og medstifter af Friland. På Djursland praktiserer 100 mennesker omstilling som daglig livsform. Fri af gæld og markedets pres bevæger de sig mod en bæredygtig økonomi med plads til at leve og tænke sig om. Steen kommer med et bud på hvad der er galt i vores samfund og hvad du kan gøre ved det.

Kl. 17.30 – 19.00: **Workshops**

Hold 1: Iværksætteri og erhvervsudvikling

Indhold

Præsentation af et godt eksempel på en nystartet virksomhed med succes. De bedste tips gives videre om, hvad der skal til for at oprette egen virksomhed i landdistrikterne. Herunder barrierer og muligheder i hverdagen.

Indlægsholder

CaRas - En nystartet virksomhed med succes.

I workshoppen sidder desuden

- Steen Bielefeldt, Erhvervs konsulent i Vækstrådet
- Anne Dominik, formand for Iværksætterforeningen Nord-Als
- Repræsentanter for kommunen
- Repræsentant fra den finansielle verden

Ordstyrer

Tyge Mortensen

Slip energien løs og vær på forkant!

Hold 2: Madkulturen – når vi skuer bagud og retter blikket fremad

Indhold

Kan lokale fødevarer, mad og måltider være løftestangen for vækst og arbejdspladser? Med afsæt i madkulturen, fortæller Hanne Risgaard, Skærtøft Mølle, om det store potentiale, der er i at gentænke, kvalificere og udvikle mad og måltider både i det private og offentlige. Der er potentialer for at bruge mad og måltidsområdet som vejen til læring og uddannelse, til et stærkt socialt liv, til sundhed, livsglæde og velfærd og til lokal vækst. Desuden bliver Spejdernes Lejr 2017 bearbejdet med henblik på at udtænke en plan for, hvordan vi bespiser 45.000 spejdere med lokale fødevarer ved ét hovedmåltid.

Indlægsholder

Hanne Risgaard, er journalist og har arbejdet med radio, tv og dokumentarfilm ved DR og TV2. Siden 1983 har hun kørt parløb med sin mand, Jørgen Houbak Bonde, om driften af Skærtøft Mølle ved Augustenborg på Als. I 2004 besluttede de sammen at realisere deres drøm om et gårdmølleri, der leverer friskmalet, økologisk mel til detailhandlen. Derudover driver de gårdbutik, arrangerer bagekurser, gastronomi-events og en årlig brødfestival. Hanne er medlem af Madkulturen, der arbejder for 'Bedre mad til alle' gennem et fokus på kvalitet, vækst i fødevarerhvervet og velfærd til danskerne.

I workshoppen sidder desuden

- Mikkel Harritslev Nielsen, projektleder på Spejdernes Lejr 2017
- Rasmus Ladekjær Nielsen, Naturskolerne i Sønderborg Kommune
- Andreas Hermann, Naturskolerne i Sønderborg Kommune
- Zynergi-Netværket (lokale fødevarerproducenter i Sønderjylland)

Ordstyrer

Ingebeth Clausen, Smøl

Hold 3: Affald – en værdifuld ressource

Indhold

Lasse Englyst Olsen vil fortælle om erfaringer og ideer til hvordan affaldet kan genbruges og skabe værdi for mennesker. Martin Frank Mogensen vil fortælle om kommunens strategi for, hvordan der kan blive ryddet op i landsbyerne. Steen Møller bidrager med sin brede viden om genbrug.

Indlægsholder

Lasse Englyst Olsen, medstifter af GenVirk - en socialøkonomisk virksomhed, som arbejder på at skabe en værdikæde, der aktiverer nogle af de ofte uvirksomme ressourcer i landområderne: materialer fra nedrivning, biprodukter fra industri, tomme faciliteter og mennesker udenfor arbejdsmarkedet. Lasse kommer med ideer og erfaringer om, hvordan man kan skabe ny værdi baseret på det forhåndenværende.

Slip energien løs og vær på forkant!

I workshoppen sidder desuden

- Martin Frank Mogensen, miljøøkonom i Miljøafdelingen, Sønderborg Kommune
- Steen Møller, FriLand

Ordstyrer

Astrid Plauborg Kaad

Kl. 19.00 – 20.00: **Aftensmad – en bid af Sønderjylland**

Kl. 20.15 – 21.30: **Talkshow om Sønderborg Kommune i år 2050**

Panelet består af

- Aase Nyegaard, viceborgmester i Sønderborg Kommune
- Steen Møller, FriLand
- Anders Brandt, formand for Landdistriktsudvalget
- Peter Rathje, Direktør i ProjectZero
- Hanne Risgaard, Skærtøft Mølle

Ordstyrer

Tyge Mortensen

Kl. 21.30 – 23.00: **Socialt samvær**

Herefter kører natbussen til overnatningsstedet: Nordals Idrætscenter

Billede: Vintersjov på kælkebakken

Slip energien løs og vær på forkant!

Program

Lørdag den 31. januar 2015

Kl. 07.30 – 08.30: **Morgenmad på Nordborg Idrætscenter. Herefter med bus til Havnbjerg Gl. Skole**

Kl. 08.45 – 09.00: **Morgensamling**

Kl. 09.00 – 10.00: **Socialøkonomiske virksomheder – et vidundermiddel i landdistrikterne**

Indhold

I oplægget lægges op til diskussion af, om og hvordan etablering af socialøkonomiske virksomheder i landdistrikterne kan øge aktivitet og deltagelse, skabe arbejdspladser og medvirke til inklusion af udsatte borgere. I oplægget gives eksempler på socialøkonomiske virksomheder i landdistrikter i andre regioner af landet.

Indlægsholder

Anne Worning, konsulent ved Kooperationen. Hun fortæller om Socialøkonomiske virksomheder. Det er virksomheder, der har et socialt, det vil sige almennyttigt formål, som producerer og sælger varer eller tjenesteydelser på et marked med henblik på at fremme sociale formål. Samtidig geninvesteres det meste eller hele overskuddet fra denne forretning i virksomheden eller dens formål.

Ordstyrer

Anders Brandt

Kl. 10.15 – 11.00: **Sønderjysk Værtskab – mens vi bider i det store æble i Gråsten og venter på Nordals naturpark**

Indhold

Hvordan byder vi vores besøgende velkommen – turister og tilflyttere?

Indlægsholdere

- Bent Larsen og Tanja Have, Visionsgruppen Nordals, fortæller om Nordals Naturpark
- Peter Norman, Gråsten Forum, fortæller om projektet 'Et bid af det store æble'
- Stephan Kleinschmidt, formand for Udvalget for Kulturel og Regional Udvikling, fortæller om Gendarmstien og kulturprojekter på tværs af grænsen

Ordstyrer

Tyge Mortensen

Slip energien løs og vær på forkant!

Kl. 11.00 – 12.30: **Idégenerering omkring erhvervsudvikling efter gruppearbejde og indlæg fredag og lørdag**

Kl. 12.30 – 13.15: **Frokost**

Kl. 13.45: **Afgang til Svenstrup Forsamlingshus**

Kl. 14.00 – 16.00: **Årets Iværksætter og Ildsjæl**

Kåring af den regionale vinder af Årets Iværksætter og Årets Ildsjæl, udstedt af By-, Bolig- og Landdistriktsministeriet. Det endelige program følger separat.

Praktiske oplysninger

Overnatning

Overnatning på Nordals Idrætscenter i 3-personers værelser. Singleværelser kan tilkøbes for 545 kr. pr. person på Nørherredhus Hotel & Conferencecenter eller på Nordals Idrætscenter.

Pris

Prisen for deltagelse i hele arrangementet er 200 kr. pr. person. Beløbet bliver opkrævet efter tilmeldingen.

Tilmelding

Tilmelding inden 20. januar 2015 på dette link: <http://sonderborgkom.dk/tilmelding-7.php>

Kontakt

Connie Mark Skovbjerg, Landdistriktskoordinator, cskb@sonderborg.dk, mobil: 28 89 80 21

Partnere

Landdistriktsudvalget v. Anders Brandt

Landsbyforum v. Agnes Nielsen

Arrangementet er støttet med midler fra

- Ildsjælepuljen under Miljøministeriet
- Grøn Vækst-puljen – EU's landdistriktspulje
- Landdistriktsudvalget

Overvejer du at udskifte oliefyret?

Gratis inspirationsaften
torsdag den 20. november kl. 19.00
i Svenstrup Forsamlingshus

Få uvildig rådgivning om udskiftning af oliefyр. Vores energivejledere fortæller om varmepumper, jordvarme og træpillefyр, samt hvilken løsning der passer bedst til den enkelte hustype. Få også information om økonomien i et skifte og mulighed for tilskud.

Gratis tilmelding på:

www.bolius.dk/events

Rådgivningen udfores af EnergiTjenesten i samarbejde med Bolius og Teknologisk Institut

BOLIUS

 **TEKNOLOGISK
INSTITUT**

 ENERGI
STYRELSEN

 Sønderborg

Bright Green Business
ProjectZero

samvær &
handling...

Landdistrikterne
i Sønderborg

Tilmelding på:
[bolius.dk/
events](http://bolius.dk/events)

Sig farvel til dit olie- eller gasfyr - gratis informationsaften på Bakkensbro Skole

Få en snak
med din
lokale VVS
installatør

Hvis det er et olie- eller gasfyr, der holder din bolig varm og lun, er det en god idé at overveje, hvad fyret skal udskiftes med, den dag det ikke kan mere.

Fra 2016 er det ikke længere muligt at installere oliefyr, hvis du bor i et område, hvor der er fjernvarme eller naturgas. Bor du ikke i et fjernvarmeområde, er der flere grønne alternativer til opvarmning af din bolig, fx varmepumper, jordvarme og træpillefyr. Men hvilken opvarmningsform passer bedst til din bolig?

Det kan du blive langt klogere på ved et inspirerende møde om grønne opvarmningsformer i private boliger:

**Torsdag den 12. marts 2015
kl. 19.00 på Bakkensbro skole**

Alle er velkomne og deltagelsen er gratis.

Program

- 19.00 Velkomst v/ Louise Johnsen, ProjectZero
- 19.10 Skift af olie og gasfyr - overvejelser ved konvertering v/Energivejleder Charlie Lemtorp
- 19.30 ProjectZero og fokus på boligejerne v/ProjectZero
- 19.40 Kaffe/the og sparring – mød din lokale fagmand!
- 20.10 Hvad er alternativet til olie og gas? v/ Energivejleder Charlie Lemtorp
- 20.25 Hvordan er reglerne? v/ Sønderborg Kommune
- 21.00 Afslutning

Der serveres kaffe og kage!

Tilmelding skal ske på projectzero.nemtilmeld.dk eller på telefon 38 40 54 27 snarest muligt og senest d. 10. marts 2015.

Sønderborg Kommune
ProjectZero og Sekretariat for Landdistrikter

Sig farvel til dit olie- eller gasfyr

- gratis informationsaften på Skovby Kro

Få en snak
med din
lokale VVS
installatør

Hvis det er et olie- eller gasfyr, der holder din bolig varm og lun, er det en god idé at overveje, hvad fyret skal udskiftes med, den dag det ikke kan mere.

Men hvilken opvarmningsform passer bedst til din bolig?

Projectzero.dk

Bliv klogere på energirigtige varmekilder
Torsdag den 19. marts 2015
kl. 19.00 på Skovby Kro

Program

- 19.00 Velkomst v/ ProjectZero
- 19.10 Skift af olie og gasfyr - overvejelser ved konvertering v/Energivejleder Charlie Lemtorp
- 19.30 ProjectZero og fokus på boligejerne v/ProjectZero
- 19.40 Kaffe/the og sparring – mød din lokale VVS installatør
- 20.10 Hvad er alternativet til olie og gas? v/ Energivejleder Charlie Lemtorp
- 20.25 Hvordan er reglerne? v/ Sønderborg Kommune
- 21.00 Afslutning

Alle er velkomne og deltagelse er gratis.
Der serveres kaffe/the og brød!

Tilmelding skal ske på www.projectzero.nemtilmeld.dk
eller på telefon 38 40 54 27 senest d. 17. marts 2015.